

OBČANSKÉ FÓRUM TRUTNOV PRAVODAJ

Federální shromáždění
odstěhujeme do Hyde
parku.
Jeho výkon tam ocení:
tři dny okecávat
čárku.
-br-

Číslo 16

4. dubna 1990

Cena 1 Kčs

Horská 22, 541 01 Trutnov, telefon 5931, konto : Komerční banka Trutnov

číslo účtu : 642 - 601

OD KULATÉHO STOLU OBČANŮM

V pondělí 26.3. 1990 se v Trutnově uskutečnil kulatý stůl nekomunistických politických stran a občanských politických hnutí, který zhodnotil současnou politickou situaci v okrese a dohodl zásady vzájemného postupu nekomunistických politických stran a občanských politických hnutí v průběhu volební kampaně pro volby do FS a ČNR.

Současně se zástupci nekomunistických politických stran a zástupci občanských politických hnutí obracejí ke všem občanům okresu Trutnov s tímto prohlášením:

Chceme, aby předvolební kampaně měla slušný, kulturní průběh a tím byly vytvořeny předpoklady pro to, aby voliči na základě předložených volebních programů a vystoupení kandidátů jednotlivých stran mohli rozhodnout skutečně svobodně a odpovědně. Pokud by však došlo ze strany sil minulosti k jakýmkoliv provokacím, odpovíme na ně rychle a společně a v žádném případě ne sametově.

Vyjadřujeme hluboké přesvědčení o tom, že komunistická strana není důvěryhodnou politickou silou a to zejména proto, že se:

- dosud neočistila od těch svých členů a funkcionářů, kteří nesou politickou odpovědnost za čistky a represe v období tzv. normalizace a konsolidace i když k tomu byla veřejně vyzvána,
- neustále se snaží zbavit své odpovědnosti za devastaci ekonomiky, politiky, morálky i životního prostředí i když čtyřicet let monopolně ovládala veškerou moc ve státě,
- vlastní stále majetek, kterého nabyla pouze v důsledku svého monopolního politického postavení a nechce se tohoto neprávem nabytého majetku vzdát,
- ve svém politickém programu má princip třídního boje, princip diktatury proletariátu, princip proletářského internacionálního, osobuje si právo být bojovým předvojem dělnické třídy,
- kritizuje své bývalé vedení nikoliv proto, že čtyřicet let dělalo zcela chybnou protidobrou politiku, ale pouze za to, že dopustilo ztrátu monopolního mocenského postavení KSČ,
- jde o politickou stranu, která i nyní uplatňuje politiku dvojí tváře, vůči veřejnosti se dokonce staví do role ochránce před nebezpečím nové totality, ale základních principů totality v situaci, kdy by znovu získala moc, se nikdy nezřekla.

Volební kampaně chápeme jako soutěž, která má svá pravidla, ve které nelze podvádět a ten, kdo podvádí, musí být z této soutěže vyloučen.

Čs. strana lidová, Čs. strana socialistická, Občanské fórum, Čs. strana sociálně demokratická, Strana zelených

DOKTORE, TI NEVEDĚJÍ NEVDĚJÍ, ALE TAKO STRANÍK NEVDĚJÍ ANI VĚDĚT....

FRONTA VSKUTKU NÁRODNÍ

Marně pátrám, co mají společného včelaři s filatelisty, Svaz žen a zahrádkáři, myslivci a chovatelé zvířectva, strana lidová, socialistická a rybáři... Heuréka! Národní fronta se jmenuje to, co je spojuje!

Co to ale je? Dá se to nahmatat, ucítit, spatřit? Nikoli - i když existovala období, kdy fronta národní bývala jevem trojrozměrným. V průběhu čtyřiceti let třeba ta fronta statisíců emigrantů. Po roce 1969 "národní" fronta 468 tis. vyloučených komunistů. V sedmdesátých letech fronta chartistů a politických vězňů. Fronty na ovoce, televizory, toaletní papír, auta, knihy, ty byly a jsou vskutku národní. Ovšem neoficiálně.

Jediným právoplatným majitelem titulu Národní fronta je komunistická instituce, která sloužila k dohledu nad organizacemi a spolky. Aby se jejich činnost náhodou neodklonila od té jediné správné ideologické linie třídní nenávisti a diktatury. Systém biče a medu, neboť kdo se linie držhubkroku držel, dostal cukrátko: druhou funkcí Národní fronty totiž bylo rozdělování příspěvků státních orgánů.

K čemu však Národní fronta slouží dnes? Rozdělit nějakou částku na několik menších podle jistého klíče - to dokáže na centrální úrovni stolní počítač. Vypracovat rozdělovací klíč zvládne taky. A ještě si bude pamatovat, komu co dal. A posoudit oprávněnost požadavků organizací, to může odbor příslušného národního výboru. Jednorázově. K čemu tedy celoročně fungující instituce s profesionálními úředníky a vlastním majetkem? Nedalo by se právě na tomto archaismu ušetřit?

Front jsme užili a užíváme dost. Aspoň o tu Národní ať je jich méně.

Vl.Kaláb

SETKÁNÍ SOLIDARITY

V sobotu 24. března se v Náchodě uskutečnilo setkání Československo-polské solidarity. Z naší strany toto setkání vedl pan Forman a paní Fajtllová. Byl jsem na setkání také pozván. Využil jsem této příležitosti a položil několik otázek dvěma účastníkům z polské strany, katolickým kněžím Stefanu Witczakovi a Jackovi Bielowi.

- Stefane, jsi poprvé v Československu nebo to u nás již znáš?
Stefan Witczak: "V ČR jsem poprvé, rozumím česky a slovensky, ale mluvit je velice těžké. Jsem mile překvapen zdejším pohostinností a jsem rád, že se začínají navazovat kontakty mezi diecézemi wrocławskou a královéhradeckou. V čs.-polské solidaritě pracuji již deset let. Byly to kontakty nejprve tajné, konspirativní a nyní jsou oficiální. Poslední sjezd proběhl v mé farnosti a tam se vlastně připravilo setkání Václava Havla s Lechem Walesou. Pracujeme v několika sekcích a zabýváme se ekologií, politikou, kulturou, církevními kontakty a díky tomu jsem vlastně zde. Dříve než došlo k našim prvním kontaktům, byl náš vztah vyjadřován modlitbami za naše bratry za hranicemi. Mám na starosti několik farností blízko našich hranic a proto byly vždy blízké mému srdci problémy mých slovanských bratří na druhé straně hranice. Bylo mně líto, že jsme se nemohli setkávat a ani pořádat oficiální srazy. Bydlím vlastně pod Sněžníkem a v té oblasti byly tři vesničky a tři kostely zcela zničeny. Byl to výsledek sovětské politiky, aby zóny blízko hranic byly vylidněny a vůbec neosídlovány. Je to smutné, takto byly zpřetrhány lidské kontakty. Před válkou chodili lidé například z mé farnosti Boleslawova do Starého Města v Čechách. Měli to blízko, měli zde své příbuzné a nejednou i hroby svých drahých. To všechno v době totality skončilo. Nyní počítáme, že se kontakty mezi našimi národy rozvinou, podobně i kontakty v rovině církevní. Byl jsem u kardinála Gulbinoviče ve Wrocławu. Velmi se zajímá o naše vzájemné kontakty a řekl mi, že pokud mu někdo z české pohraniční oblasti napíše a požádá o různé liturgické pomůcky, oni pošlou pomoc, podobně jako na Ukrajinu nebo do Litvy. Další perspektiva těchto kontaktů spočívá v pomoci řemeslníků nebo v podobě společných poutí. Zatím je domluvena společná pouť začátkem října. Poutí byla trojdenní, kdy dva dny bychom byli na polské straně v Londek-Zdrój a třetí den bychom přešli do Králík. Nabízíme knížky, videokazety, ale Otec kardinál říkal, že zatím to bude lepší provádět přes Řím. Uměle vytvořená bariéra hranic vytvořila i bariéru mezi lidmi. My tyto bariéry nyní překonáváme, teď k nám přijíždí skupina padesáti mladých lidí z NSR a naše mládež výměnou jede do Německa. To samé bychom chtěli pořádat s Československem."

- V čs.-polské solidaritě pracuješ, jak jsi řekl, již deset let. Měl jsi kvůli tomu nějaké problémy s policií?

Stefan Witczak: "Tyto problémy začaly již ve Walbrzychu, kde jsem působil. Tam mně bránili ve vykonávání duchovenské činnosti. Pořádal jsem různé podpisové akce a byl jsem sledován. Potom jsem byl dva roky farářem ve Stronie, ve Slezsku. Problémy se prohlubovaly, když jsem uspořádal s klubem katolických intelektuálů pouť z Londru k hranicím na poutní místo P. Marie Sněžné. Na tuto pouť jsem svým autem vezl čaj, občerstvení. Shodou okolností byla tato pohraniční oblast v té době silně střežena tajnou policií. Oni se domnívali, že na Králickém Sněžníku se má uskutečnit sraz s Chartou 77. Od té doby kdykoli jsem se pohyboval s větší skupinou lidí,

se objevovala Bezpečnost. Tajná policie se snažila zpřetrhat všechna osobní přátelství, aby lidé jako já byli co nejvíce izolováni. To vše proto, že naše církev měla účast na setkáních čs.-polské solidarity na hranicích?"

Jacek Biela: "Jsem představitelem mladých kněží. Působím také v pohraniční farnosti, která sousedí s ČR. Chtěl bych říci, že jsme vždy s velkými sympatiemi a úctou sledovali mladé lidi a mladé křesťany v Československu, kteří se i v době totality přese všechno odvážili manifestovat svoji touhu po svobodě a svoji víru. V souvislosti s nadcházející návštěvou papeže-Poláka, papeže-Slovana v ČR bych chtěl říci, že křesťanství není lehké, není jednoduché, vyžaduje solidní přístup člověka k životu. Není lehké, ale je radostné. A dnes, kdy se nám přiblížil ideál svobody, bych chtěl říci zvláště všem mladým, že plnou svobodu si musíme vytvořit. My věřící lidé víme, že pravou svobodu nám dá Kristus. Člověk je povolán ke svobodě. Evangelium je cestou ke svobodě. Zabývám se teologií osvobození. Jsme v jiné situaci než je Jižní Amerika, kde je zvláště rozšířená. Ale pro nás, kteří žijeme ve východní Evropě, osvobozující se Evropě, měla by být teologie osvobození pojímána tím vaším způsobem, to znamená teologií osvobození skrze ideály evangelia, ne silou, ne zbraní. Mám zde na mysli např. Polsko a Československo, které má o toto nenásilí starost. U vás se tak již stalo, vaše revoluce byla nekrvává. Je to revoluce lásky. A v tom je celý problém. Musíme plně uvěřit Kristu a potom budeme zcela svobodní."

Děkuji za rozhovor.

Připravil Bohumil Šitavanc

DO EVROPY JEN ČISTÍ!

Občanské fórum vyzývá: zpět do Evropy jako čistá a pořádaná země!

Naše země v posledních desetiletích zpuskla a přestala o sebe dbát. Její občané se stáhli do svých domovů a postupně přestali pečovat o věci veřejné a společné. Jsme však přesvědčeni, že dnes máme sílu to změnit. Máme povinnost udělat za naší vlasti opět příjemný, harmonický a čistý kus země, aby i její vzhled byl krásný, aby nás její krása inspirovala pěstovat i v sobě to nejlepší.

Proto vyzýváme všechny - přičinme se společně o čistotu a pořádanost našich obcí. Uklidme ulice, náměstí, domy i dvory. Uklidme společná prostranství. Opravme vše, nač naše síly stačí! Pečujme o zelen. Vyzdobme zahrádky i okna květinami. Krása není bezúčelná.

Nepokládejme to za kampaň, ale za počátek nového stavu, který musí vytrvat a měnit se jen k lepšímu. Začneme každý sám u sebe a zároveň se spojíme k vykonání společného díla a vytrvejme v něm! Vybízíme všechny podniky, organizace a instituce ke spolupráci. I ony by měly přikročit ne k jednorázové akci, ale na nový a trvalý přístup.

Vybízíme Národní výbory, podniky technických služeb, bytové podniky a další organizace, které pečují o pořádek a vzhled obcí, aby se zamyslely nad svými možnostmi a v největší možné míře se zaměřily na zlepšení čistoty, pořádku a stavu obcí. Vyzýváme všechny občany - spojíme se v úsilí o čistý, krásný a harmonický domov!

Zpět do Evropy se musíme vrátit jako čistá a pořádaná země. Jako země občanů hrdých na svou krásnou vlast.

Sněm OF Východočeského kraje

O upřímnosti a opravdovosti nového vedení KSČ jsem měl nejen já, ale i značná část občanů značné pochybnosti. Těchto pochybností mě však zcela zbavilo vystoupení prvního tajemníka KSČ pana Vasilu Mohority na posledním zasedání ÚV KSČ a které uveřejnilo Rudé právo v pondělí 26.3.1990.

Pod mezititulkem "Politika rozumu a slušnosti" je za extrém označen požadavek "aby byly vyvozeny důsledky z politické odpovědnosti těch, kteří před 17. listopadem 1989 zastávali funkce v KSČ", ti přece podle pana Mohority nemohou být vyloučeni z KSČ. Kritiku KSČ ve svém vystoupení kvalifikuje jako "nový pokus o vyřazení velké části lidu z politiky, to je pokus o likvidaci levice, uvolnění prostoru pro likvidaci politické opozice a tím i faktického vzniku totality".

Pod mezititulkem "S demokracií se neslučuje perzekuce komunistů" lícověrně varuje "zda tady jde ještě o politiku národního porozumění, zda ještě jde o to, aby lid této země konečně udělal přítrž věčnému pronásledování jedněch druhými a na základě všeobecného konsensu začal budovat novou demokracii, nebo zda jde o to znovu si vyřídít účty, znovu postavit statisíce lidí do role vyděděnců."

V politice se vždy musíme ptát, kdo s kým má uzavřít příměří, kdo s kým má spolupracovat, pro koho má mít porozumění. Jaká je tedy dnes KSČ pod "novým" vedením v čele s panem Adamcem a panem Mohoritou? Jsou skutečně členové KSČ něčím a někým tak ohrožováni, jako to tvrdí pan Mohorita?

1. V podmínkách totalitního režimu byli občanské nuceni zaujímat celou řadu postojů od zbabělosti až k hrdinství. Tyto postoje jsou však možné pouze v oblasti svobodné vůle člověka a jeho odpovědnosti. V komunistické straně bylo členství dobrovolné a i řadoví členové strany jsou odpovědní za vývoj ve společnosti posledních 40 let, protože minimálně podporovali nemorální charakter této strany. Pouze vnitřní hlas, chcete-li svědomí, je totiž nejvyšším soudcem lidského chování. Zakažuje-li mi tento vnitřní hlas, musím ho poslouchat, i kdyby mi mocí vyhrožovali, jak chtěli. Bude-li mi strana a komunistická strana, programově to dělala již od svého vzniku, nařizovat lhaní nebo jiné špinavosti, nesmím poslechnout. Komunistická strana a její zpanštělý aparát se snažily člověka odlidštit, zbavit ho toho nejcennějšího, co má, udělat z něho ke všemu ochotný, poslušný nástroj. Komunistická strana, která se programově zcela nemorálně chovala po celá desetiletí, je dnes tolerována a užívá dobrodinné zákonů, které sama přijala a sama bezostyšně porušovala. Je to dodnes politické hnutí, které přes všechny úhybné manévry má za svůj jediný cíl uchopit monopolní moc, tuto moc udržet a diktovat celé společnosti. Proto také není schopna stát se partnerem demokratických sil.
2. O postojích nového vedení KSČ na úrovni okresu a postojích základních organizací strany v celém našem okrese nejlépe svědčí to, že ve svých řadách strana má dosud prakticky všechny aktivní normalizátory, pokud je osud již nepovolal na onen svět. Ale i pražské centrální vedení neobvinilo bývalé vedení z toho, že přivedlo společnost na pokraj bankrotu, ale pouze z toho, že ztratilo moc, z toho, že toto vedení nebylo schopno ve zcela odlidštěné politice dále pokračovat. Současně by se toto vedení chtělo dokonce prezentovat jako jediný strážce ochrany společnosti před novou totalitou. K tomu je třeba skutečně značné dávky cynismu, kterou však tato

strana vždy oplývala.

3. Nezapomínejte na to, že i chytrý politik, kterým p. Mohorita zřejmě je, může být docela dobře i taškář nebo škůdce republiky. Chytrost je obyčejně krutá, zlomyslná a sobecká, vyhledává na bližším slabost, dovede ji využít ke svému zisku, a to často vede i k úspěchu. Rozum bývá někdy krutý k člověku, ale je spravedlivý k účelu. Hledá-li zisk obecný, hledí slabost bližního odstranit poučením nebo kázní, vede k nápravě. Moudrost nemůže být krutá, najde-li slabost, odpouští jí, vede k harmonii. Rozum je v činu, moudrost je v prožití.
4. Naším programem není konfrontace, ale smysluplná spolupráce bez emocí, úzce stranických přístupů, přemýšlení svobodných občanů před veřejností. Jsme si plně vědomi toho, že demokracie je základním předpokladem pro to, aby se dala naše města, vesnice a i celý stát rozumně spravovat. Není to také možné bez přemýšlivých lidí a víme, že takových lidí je v našem okrese dostatek. Jsou však po 40 letech vlády KSČ naplnění určitou mírou nedůvěry a v celé řadě případů i pocitem strachu.
5. Pokud si však KSČ vykládá velkorysost sametové revoluce jako naši slabost, pak se velmi brzy, bude-li pokračovat v politice tzv. bojového předvoje dělnické třídy, přesvědčí, že jsme nejen ochotni, ale také schopni naši revoluci nejen ubránit, ale dále v ní pokračovat.
6. Nehledíme proto v této etapě naší revoluce to, co nás rozděluje, ale to, co nás spojuje. Jestliže se lidu této země navrátila vláda opět do jeho rukou, bylo by neodpuštělnou chybou dopustit, aby se naše společnost opět dostala pod vládu těch, kteří vystupovali v roli jediné povolání lidských spásitelů, šlapajících po základních lidských právech, rozkládajících samotnou duši národa i člověka, pod jejichž vedením nemůže společnost prosperovat ani v oblasti ekonomiky, ani v oblasti techniky a kultury.

-zk-

TO SI POHLÍDÁME !

K článku ve Zpravodaji č. 14, který vyšel pod názvem "Přátelé":

"Přečetli jsme si článek ve Vašem "Zpravodaji č. 14, na straně 2, pod názvem "Přátelé", týkající se pracovníků z OSH Maršov a domovníka p. Neffeho z našeho objektu "Zámeček" v Janských Lázních.

K tomuto sdělujeme, že jsme nevydali žádné povolení k uvádění schůzce v našem zařízení. Celou věc prověříme a pokud zjistíme skutkovou podstatu, provedeme přísná opatření s domovníkem objektu "Zámeček", který je odpovědný za jeho provoz.

Celou věc jsme konzultovali s náčelníkem OSH Trutnov, který nám sdělil, že s uvedeným dopisem byl seznámen, nás však o něm neinformoval.

S opatřeními ohledně zneužívání objektu "Zámeček" v Janských Lázních vás budeme informovat."

předseda OV Svazarmu Trutnov
Ladislav Myšák

Anketa 'OF'

Občanské fórum je tady pro občany. Jedná v jejich zájmu. Myslí si to však i občané? Jaké názory mají lidé na Občanské fórum, to jsem se ptal koncem března v Zacléři a v Trutnově.

- 1) Co podle Vás OF Trutnov udělalo či dělá dobře?
- 2) Jakých chyb se OF Trutnov podle Vás dopustilo, co dělá špatně?
- 3) Jaké vlastnosti a odborné vzdělání by měl mít kandidát OF pro volby do FS a ČNR? Víte o konkrétním člověku, kterého byste si přál jako poslance?
- 4) Jak se Vám líbí Republika česko-slovenská s pomlčkou?

Jan V o n d r á č e k, mechanik- elektronik:

1. Moc o trutnovském OF nevím, jen ze Zpravodaje. Myslím, že spoustu věcí dělá perfektně, např. zorganizování návštěvy prezidenta Václava Havla, vydávání Zpravodaje apod.
2. V OF je zapojeno pořád málo lidí. Sympatizujících lidí je dost, je však i dost váhajících a nesympatizujících. Lidi se bojí zdražení, vykupují rýži, čaj.
3. Vždycky jsem si představoval ideálního občana, jak mě učili rodiče: člověka, který by říkal to, co si myslí, i když to je mnoha lidem nepříjemné; aby to byl pravdomluvný člověk. Odbornost nezávisí na titulu, mám zkušenost, že člověk, který se představí hlavně jako inženýr, vypadá jak by titul získal protekcí. Naopak znám spoustu lidí, kteří jsou moudří i bez titulu, vzdělání získali sami - a kdo je skutečný odborník, ten si na titulech nezakládá. Na poslance stačí člověk, který to má v hlavě srovnané, titul mít nemusí.
4. Nelíbí, já bych bral ten původní název: Československá republika. Jsme na to zvyklí.

Irma K a l h o u s o v á, důchodkyně:

1. Pro mě a pro celou moji rodinu, mám dceru, ta má krásná dvojčata, působí OF jako vzpruha, působí na mě morálně, dává mi pocit jistoty, že vývoj je nezvratný.
2. Natáhli se tam někteří lidé, kteří nemají důvěru široké veřejnosti, nebudu jmenovat (zatím). Mám dojem, že OF nic špatně neudělalo, jestli si to někdo myslí, je to jen subjektivní pocit. Mám za to, že OF je tady pro lidi, chce pro ně jen dobro, rozhodně ne ublížit.
3. Poslanec by měl být vzdělaný, být v obraze a být schopen lidem říci třeba to, jak má vypadat demokracie, jasně jim to vysvětlit, na politické příslušnosti nezáleží. Musí si umět lidi získat, musí být tady mezi lidmi známý, mít vážnost, že se jich třeba zastal nebo že pro ně něco udělal, nesmí být zkompromitovaný. Aby člověk mohl přijít domů a s gustem říct: dneska jsem potkala našeho poslance, on je ale perfektní! Lidem ale není jasné, jak budou volby probíhat, je to třeba lidem vysvětlovat, dělat osvětu, zatím jsem k volbám docházela s tím, že mě tisíc lidí hlídá, teď nikdo neví, jak volit, musí se mluvit o volbách, mluvit.
4. V žádném případě nepřijímám, pracuji ještě jako kuchařka a i s celým kolektivem jsme to odsoudili. Jsou k řešení daleko větší věci, než pomlčka v názvu státu. Republika Československá je ve světě známá, ta pomlčka by tam neměla být.

Iveta M í č k o v á, studentka SEŠ,

Kateřina R a k o u š o v á, studentka SEŠ

(kamelotky Zpravodaje, zpovídáné na chodbě před kanceláří OF Trutnov):

1. Jéžiš, to si musím chvíli rozmyslet..., ty noviny dělá dobře, teďka to poslední číslo, to je zajímavý, ale myslím si, že by měli dělat opravdu víc, jako ven, lidi o tom moc nevědí.
2. Oni lidi v Trutnově už dost nadávají. Oni když do toho Občanského fóra neprijdou, tak nevědí, co se tady vůbec děje, když navenek nic není vidět, tak si řeknou, že to je zase nějaký nový režim. Taky nám říkají, že by se měli zlikvidovat ty vožralci, prej tady jsou nějaký lidi neschopný, vožralý, no já nevím..., to nám bylo řečeno. Ty podmínky tady nejsou moc ideální, jinak jsem celkem spokojená... Mohli by pomáhat víc soukromníkům, měla by se zavést poradna pro ty soukromníky, naši chtějí taky soukromničit, ale nevědí, na koho se mají obrátit, OF by mělo víc vyjít vstříc těm lidem. I když si myslím, že tady ta problematika není naplní Občanského fóra, za to nemůže OF, ale to Federální shromáždění by mělo přijmout ty zákony o soukromém podnikání a pak by se to rozběhlo celý.
3. Podle vzdělání by se to nemělo posuzovat, samozřejmě, mělo by se na vzdělání přihlížet, ale hlavně, co ten člověk dokázal nebo co vlastně je, protože ne každý člověk, který vystuduje vysokou školu, je stejně inteligentní. Hlavně jak se dokáže angažovat, měl by mít ohromný organizační schopnosti a dobře znát problematiku těch lidí, měl by chodit mezi ty lidi, které zastupuje. Nikdo konkrétní mě nenapadá.
4. (rozhodně a usečně jedna přes druhou) Ne! Blbost. Zamítám! Já si myslím, že ta pomlčka prohlubuje víc ten rozdíl mezi Čechy a Slováky, měli bysme být jednotní, v jednotě je síla - a kde to je teďka, kde jsme. Myslím si, že by se nad tím názvem už tak nemělo debatovat, protože to je úplně formalita. Měly by se přijmout ty zákony na podnikání a jiný, závažnější. Zásadně jsem proti pomlčce, nikde ve světě není název s pomlčkou, u žádného státu jsem to neviděla.

Miroslav K a m e n i c k ý, důlní zámečník:

1. Je dobře, že OF dělá, co dělá. Jsou ale lidé, kteří toho zneužívají, bylo by třeba na ně přitlačit.
2. Měly by být přesnější a pružnější informace.
3. Člověk s velkým rozhledem, vzdělaný, který dělá s dělníkem, který nesedí v kanceláři mezi čtyřmi stěnami, který chodí s otevřenými očima.
4. Nelíbí. Československá republika je dobře, bez pomlčky.

Vladimír Č a p e k, technik:

1. Dobré je vydávání Zpravodaje OF, ve kterém je celkem objektivně zachycováno dění v okrese, téměř ze všech činností. Měl by se však také najít nějaký prostor pro problematiku sportu v celém okrese.
2. Myslím, že v počáteční euforii, kdy byli lidé velmi aktivní, bylo zájemců o práci či pomoc dost. Po poznatku, že je třeba také něco dělat, nejen kritizovat a poukazovat na to, jak to bylo špatně, u mnoha lidí zájem opadl a celou činnost táhne jen skupina lidí, na které je toho někdy skutečně moc. Stává se potom, že lidé kritizují některá rozhodnutí s tím, že nebyli informováni, kdo a proč takto rozhodl. Nelíbí se mi zdoluhavý postup a rozhodování o osudu Bílého domu.

3. Poslanec do FS a ČNR by měl být člověk, který zná hlavně problematiku obvodu, za který je volen. Měl by znát názory svých voličů, které jako jejich zástupce musí obhajovat (nemělo by docházet k tomu, že je volen člověk, kterého většina nezná ani podle jména). Co se týče odborného vzdělání, myslím, že na něm příliš nezáleží. Poslanec, který se celý život věnuje např. zemědělství, musí hájit zájmy i jiných skupin obyvatelstva, např. horníků, textiláků atd. Měl by prostě mít všeobecný přehled.
4. Nelíbí. Již při vzniku republiky v roce 1918 byl název Československá republika. Tento název je dlouhodobým pojmem nejen pro Čechy a Slováky, ale i pro celý svět. Myslím, že federativní uspořádání republiky lze vyjádřit i bez pomlčky v názvu. Angličtina je světový jazyk pro tenis a fotbal a všude se píše: Czechoslovakia. Francouzština je světový jazyk pro cyklistiku a Československo se píše Tchecoslovaquie, bez pomlčky.

Karel O s m i k, dělník na povrchu dolu:

1. Že se zlikvidoval "kulturní stánek KSČ" a že by z toho měl být kulturní dům.
2. Je málo informací, neexistují žádné jen trutnovské noviny, Krkonošská pravda není k dostání, Zpravodaj se týká i okresu.
3. Neměl by být zkompromitovaný, měl by být bezpartijní, aby nemohl hájit zájmy kterékoliv strany, ale aby jednal v zájmu obvodu, za který je zvolený.
4. Vůbec ne.

Tolik pár hlasů, které jsem stačil zaznamenat. Anketu "OF" však necháváme otevřenou, můžete se zúčastnit i písemně. Rádi vaše stručné odpovědi na naše čtyři otázky otiskneme!

K o l e k t i v v vinárny Radnice v Trutnově (záznam spontánních odpovědí paní Kundrtové, paní Nečinové a panů Halbicha a Mikše):

1. Co dělá dobře? Hlavně noviny, to je dobré, že jsou informace. Pak výměna lidí, ale my o tom vůbec moc nevíme, nemáme přehled o lidech, co byli vyměněni, tak ty názory tady nemůžeme projevít.
2. Chybí informace o rekonstrukci všech orgánů v celém okrese i tady. Pokud to bylo otištěno v Krkonošské pravdě, to jsou noviny, které si já tedy nikdy nekoupím, ani teď. Protože zase dlouhé elaboráty, nekonkrétní zprávy, to jsou noviny děl stejné. Pak se mi ještě nelíbí jedna věc: že Občanské fórum sídlí v takové zastrčené kůlně, je to prostě reprezentace velkého počtu lidí okresu Trutnov a sedí támhle takhle zašitý.
3. To není podstatné, aby měl odborné vzdělání. Musí to být poctivý, přímý člověk, musí to být osobnost, ale nemusí být zaměřený určitým směrem. Vzdělání však musí mít, to je logické, aby rozuměl těm zákonům, co má schvalovat, aby tam jenom nezvedal ruku, aby to byl člověk trochu zkušený. Konkrétní osobu nevím.
4. Ne. Vůbec ne. Už to je schválené!? (s hrůzou v hlase). Ne, nelíbí. Já myslím, že to ani není podstatné, mně by se líbila republika Československá nebo Československá republika, jak to bylo při vzniku republiky. Vytáhnout z toho to socialistické a nechat to tak, jak to bylo. Protože ve světě jsme známí jako Československo bez pomlčky.

PODĚKOVÁNÍ ZA ROVENSKO

Děkujeme všem organizacím, podnikům i jednotlivým osobám, které se svým finančním příspěvkem podílely na zajištění humanitární a materiální pomoci české menšině obyvatel, žijící v Rumunsku. Jsou to hlavně: Občanská fora z Malých Svatonovic, Úpice, Trutnova, ČSAD Trutnov, základní školy z Vrchlabí, Látnova, gymnázia Trutnov, ZO ROH VUD Jívka, VUD J.Sverma, VUD Malé Svatonovice, AZ Vrchlabí, DO Podhůří-Vrchlabí, Lokomotivní depo ČSD Trutnov, Transporta Úpice, Farní úřady Úpice, Rtyně v Podkrk., Trutnov, Správa KRNAP Vrchlabí a dále jednotlivci - Tomáš Vodehnal, Hana Jüptnerová, J. Rudolf, Luboš Tomek, pan Drahoňovský a Weberovi. Děkujeme také závodu Potravinový Trutnov, který poskytl nejen auto na přepravu veškerého materiálu a zboží, ale sám též finanční částkou přispěl.

Velkým přínosem pro obyvatele české vesničky v Rumunsku byla i pomoc ve formě sbírky oblečení, knih a další finanční pomoci od nezjištěných dárců, kterým touto cestou též děkujeme.

Získané finanční prostředky v celkové výši 75.000 Kčs byly použity především na zakoupení potravin, průmyslového zboží, léků a na úhradu nákladů spojených s dopravou těchto věcí až do české vesničky Ravensko.

Albert Vaněk, Fr. Jančík

KOMU ČERNOU ČÁRKU ?

K článku "A co školství?"

Četli jsme Vaši kritiku ve Zpravodaji OF č. 14 na nástěnku ve střední zdravotnické škole. Plná pravda je taková:

Nástěnka byla koncipována jako historické srovnání s uvedením všech prezidentů naší republiky. Uprostřed byla velká fotografie T.G.Masaryka se základními údaji a citáty, zakoupená v prodejně OF v Trutnově. Kolem ní bylo použito malých snímků z letošního únorového čísla týdeníku Svět v obrazech, které vyšly pod názvem "Malá galerie prezidentů země pod Řípem a Tatrami" (1918-1989).

Článek je naprostým nepochopením a úmyslným zkresením záměru nástěnky. Studenti by měli znát celou pravdu z historie naší republiky a nelze z ní ani kladné ani záporné postavy vymazávat. Tomu nástěnka sloužila a domníváme se, že splnila svou úlohu.

Z Vašeho článku, který se dotkl všech pracovníků školy, na nás kromě toho zavanula doba, kterou považujeme již za nezvratně minulou. Připomněla nám, jak někteří pracovníci OV KSČ občas procházeli školami a hodnotili jejich práci hlavně podle nástěnek a hesel. Věříme, že se tato doba již nikdy nevrátí!

OF střední zdravotnické školy v Trutnově

Při různých příležitostech slyším či se dočítám, že kina a některé kulturní programy nejsou divákovi dostatečně navštíveny. Podíváme-li se na tento problém blíže, zjistíme, že to není vinou pouze diváka. Každá kulturní nabídka není tak atraktivní, aby se na lístky stály dlouhé fronty a tak pořadatelům nezbyvá, než se postarat o větší propagaci.

A tady jsme u jádra věci. Přemýšlel již někdo z Domu kultury o tom, že souhrnné měsíční plakátování je nedostatečné a proč jediné reklamní filmové vývěsky jsou pouze na kinech Vesmír a Oko? A co jiné pořady? Pominu-li tři vývěsky u radnice a dle mého názoru nesmyslné poutače na ochozu obchodního domu Máj (kdo má obracet oči k nebesům kvůli kultuře?) zbývají již jen vývěsní tabule. Tyto však, vlivem růstu jednotlivých síd-

lišť, ztrácejí postupně na funkčnosti, protože jsou umístěny mimo nejfrekventovanější trasy a nebo tam nejsou vůbec. Logický vzato, každý člověk by měl tyto informace obdržet co nejbližší svého bydliště a ne si za nimi dobíhat kamsi k tabuli na opačné straně sídliště. Stane se často i to, že člověk, který má zájem o některý pořad s určitým časovým předstihem, nakonec na něj v kolotu života prostě zapomene, protože mu ho již nic dalšího nepřipomnělo.

Mohu-li závěrem Domu kultury poradit, zrekapitulujte tyto připomínky a rozšiřte propagační síť vývěsek tam, kde by měly být (sídlíště, před většími podniky, autobusové nádraží apod.) a uvidíte, že vyzvalé náklady se záhy vrátí zvýšenou návštěvností. Jde přeci především o váš zisk, nebo snad ne?

Ladislav Tomm

PRVNÍ DOPIS

Nazdar Jirko!

Velmi mě překvapil Tvůj dopis. Od léta 1987, kdy jsi tu byl naposledy, je to mimo pohlednic první písemný projev, který jsem od Tebe dostal. Díky i za ty pohlednice. Daly mi najevo, že Tě minulá vedoucí síla stále ještě nedostala na lavici obžalovaných či za mříž a že ses tak mohl zúčastnovat dalších režimem nepovolených demonstrací. Strašně jsem Ti záviděl tu Prahu, to, že jsi ve středu dění.

Píšeš, že v Praze prvotní nadšení ještě nevyprchalo, i když určité náznamy se objevují a chceš vědět, jak to vypadá u nás v Trutnově. Rád Tě seznámím s trutnovskou situací, ovšem bude to můj pohled, nikoli nějaké oficiální hodnocení té či oné strany či hnutí.

Takže k Trutnovu. Opravdu se mi tady situace moc nezamlouvá. Lidé začínají být opět pasivní, v mnoha podnicích si neuvědomují, že kadrové změny a odstranění neschopných, zkorumpovaných a zkompromitovaných osob z vedoucích funkcí jen nahore nestačí, že se to musí bezpodmínečně provést i dole, v národních výborech, podnikcích a závodech, odborových organizacích. A nespokojit se jenom nějakou dílčí úpravou, jen těmi nejkřiklavějšími případy, ale vzít to pěkně popořádku. A pokud se týká národních výborů, tak také kontrolovat, zda ty temné síly, jak

vy říkáte, opravdu z těchto orgánů odešly, zda nebyly jenom přesunuty z funkce vedoucího jednoho odboru do funkce referenta druhého odboru, jak se to stalo u nás na ONV s kulturou.

To se pak působení těchto komunistických aparátníků nikdy nezbavíme, lidé je tam budou stále vidět a začnou mít o osud naší sametové revoluce strach. A mám-li strach, stáhnou se zpátky, co kdyby se vrátili staré časy. Proto mě tak štve ten samet, myslím si, že by měl opravdu zdrsnet, protože obyčejný lidský strach je to nejhorší, co může společnost potkat, naše generace to zná dvacet let, ta starší čtyřicet.

Ještě že si KSČ občas zašpásuje a nevědomky se postará o snížení svého kreditu. Jako v pondělí 26. března tajemník ÚV KSČ v televizi, když přednášel programové prohlášení komunistů Čech a Moravy, které přijmou na svém ustavujícím sjezdu. Od všestranné podpory rozvoje osobnosti přes demokracii až k dodržování lidských práv (nebo dokonce kontrole dodržování lidských práv). Není to k smíchu? Dají si do programu všechno to, co v něm měli dříve a co čtyřicet let nejen neplnili, ale dokonce mocensky potlačovali! Mají holt hroší kůži. Stále stejné řeči, jen jiní lidé. Ale je potřeba vědět, že skutek bude opět stejný jako těch čtyřicet let - totalita. Jinak to nejde, je to prostě jejich ideologie.

Podle slovníku je divák člověk, který něčemu přihlíží. Na divadle je přirozené rozdělení všech zúčastněných na diváky a účinkující. V normálním životě však toto rozdělení už tak samozřejmě není. Pominu-li osobní život, zbývá život, nazval bych ho společenský, na němž se do určité míry podílejí i jiní lidé. T.G.M. kdysi řekl, že stát se udržuje tím, čím vznikl. A neplatí to jen o první republice, ale samozřejmě i o té naší - nové.

Hlavní, hybnou silou listopadové revoluce byl lid. Každý, kdo se zúčastnil některé demonstrace, vzal na sebe jednu z rolí, která určité pomohla k tomu, aby listopadové "představení" bylo úspěšné. Pro většinu lidí to však byla jen role epizodní a teď se pomalu stávají diváky, kteří jen přihlíží. Proč? Představení není zdaleka ještě u konce. Možná, že nyní je zdánlivá přestávka a mění se kulisy, ale zdaleka ještě není dohráno. Samozřejmě, že každý nemůže hrát hlavní úlohu, ale žádná role není bezvýznamná a závisí na ní úspěch představení. Proč usínat a přenechávat svou roli hercům, kteří v minulé hře zklamali? Není to pravda lehký úkol, neboť v oné minulé hře bylo každému neustále napovídáno a byla tím potlačena schopnost projevit svůj um. Ale nyní už je napsán scénář nový, nepochybně lepší, ovšem náročnější pro každého, kdo se chce prosadit. Ale přesto není nic ztraceno. Každý si může najít místo ve společnosti podle svých schopností. Nestačí jen nosit placku OF, ale je třeba se zapojit do budování nového života! Nestávejme se z účinkujících diváky!

Martin Šidlák

Ale to jsem odbočil, tohle Ty víš taky. Jen aby na to nezapomněli všichni ostatní, kteří půjdou v červnu a listopadu k volebním urnám. Vidíš, málem bych zapomněl. Volit už nepůjde Karel Sehnalů, vzpomínáš, jak strašně rád hrál mariáš? Po jednadvaceti letech v jámě a roku důchodu měl loni v říjnu pohřeb. Ve třiačtyřiceti letech. Veškeré sociální jistoty mu byly na houby, budiž mu hlušina lehká. 29.3.1990 Franta P.S. Samozřejmě že tu taky máme striptýz, prý originál dovoz z Polska!

-br-

Země obíhá Slunce v pomyslné planině rovníku, máme tu kalendářní jaro. Víte, že dobří hospodáři předešlých generací znali na ppzemku místa na horizontu, kde Slunce vycházelo a zapadalo v době rovinnosti, zimního či letního slunovratu? Znali a všimla-li si mnoha podrobností, kolem kterých naše generace procházejí zcela netečně. Byli nesrovnatelně méně vzdělaní, ale mám ten dojem, že věděli mnohem více, než my. Sklonění nad těžkou fyzickou prací se důvěrně seznamovali se strukturou svého kousku půdy, ale vždy si našli čas podívat se vzhůru na oblohu, tiše postát a sledovat tvary mraků i let ptáků. Mnozí z nich se jen výjimečně podívali za horizont, který je obklopoval a sliboval ta - jemství.

Moudří hospodáři do přírodního dění zasahovali co nejméně. Oni sami hledali, jak co nejlépe zapadnout do logiky přírodních dějů. Ne tím, že by se snažili přírodní zákony ovlivňovat, nýbrž tím, že se učili je stále lépe a lépe poznávat, aby svým konáním do nich logicky, nenásilně, pozvolna vrůstali. Jen nabubřelí hlupáci tvrdili, že jsou schopni poručit větru i dešti. Naši moudří předkové trpělivě pozorovali úkazy na obloze i na zemi. Pozorně se dívali kolem sebe, dokázali v n í m a t. Moudří lidé věděli, že správný hospodář je ten, který s hlavou pokorně skloněnou nepřehlédne neokázalou nádheru sedmi - krásky a zároveň v sobě podvědomě nese pravidelný velkolepý tep nekonečného vesmíru.

Tito lidé dokázali přesně rozlišit čas práce od času odpočinku a obojí žili naplno. Byli pracovně vyčerpáni nesrovnatelně víc než my. Jedině soustavná pilná práce až do úmuru jim dovozovala fyzicky přežít. Volný čas se měřil na chvílky. Ale dopřáli si ho! A hlavně: Dokázali těch pár volných chvil po celodenní dřině prožít, plně vychutnat! Byli schopni si večer sednout na mez, dívat se, jak se smráká, jak se v dálce blýská, jak padá hvězda. Dokázali se ponořit do harmonie všehomíra a cítili se součástí této monumentální stavby.

Příliš málo jsme se od našich předků naučili. Projezdíme stovky a tisíce kilometrů, ale mnohdy toho víme o naší vlasti méně, než znali oni. Většina z nás žije od televize k televizi. Jme zahrnutí spoustou informací. Máme oproti našim předkům mnohem více volného času. Ale jak s ním nakládáme? Nezbyvá nám čas na opravdový rozhovor. Svě děti zahrnujeme vším, na co si vzpomenou. Ale nechybí jim spíše pohlázení či uklidňující slovo před spaním než hmotné pohodlí? A co my, dospělí? Kdy jsme se naposledy cítili součástí vesmíru? Stačili jsme si povšimnout, že začalo jaro?

I to je politika. V dnešní době víc než kdy dříve budeme potřebovat selský rozum moudrých hospodářů, jejich nadhled i pokoru. Letošní jaro bude pro nás všechny moc důležité. Na jeho konci rozhodneme o dalším směru vývoje našeho státu. Toto rozhodnutí vyžaduje uvážlivé hospodáře a ne netečnou sobeckou masu. Bude nám zapotřebí moudrosti, abychom nenaletěli laciným slibům sebevědomých demagogů.

Jde o mnoho. Teď není čas na malicherné ješitné spory. Teď bychom v sobě měli nalézt selský rozum oněch moudrých hospodářů, o kterých byla řeč. A také opravdovou ochotu k oběti pro naši krásnou zemi, o které jsme v listopadových a prosincových dnech plni nadšení zpívali na shromážděních. Jara květ už začíná rozkvétat. Nejen v sadě. I podél našich zaprášených cest, kudy denně chodíme do práce. Dokážeme jej i zde uchránit?

ing.Karel Müller

15.3.1990 byl poslední den pro odevzdání anketních návrhů, týkajících se dostavby sídliště Trutnov HSM. Výsledky ankety jsou následující (uvedené číslo značí počet odevzdaných hlasů):

1. Dokončení obchodní vybavenosti	121
2. Sportoviště a dětská hřiště	109
3. Dodávka vody v období dešťů	98
4. Kino	80
5. Rekreační zóna sídliště	57
6. Mateřská škola	56
7. Podchod pod ulicí Horskou	52
8. Jesle	49
9. Garáže a parkoviště	41
10. Umístění zastávek MHD	38

Celkem bylo odevzdáno 215 anketních listků, kromě výše uvedených, nejčastěji se opakujících požadavků byly podány i tyto náměty na dostavbu sídliště:

- a) zdravotní střediska - zajímavý je návrh využít pro prozatímní zdravotní střediska některý objekt určený k asanaci a tím uvolnit byty, které jsou v současné době střediskem obsazeny
- b) stánek PNS - obyvatelé navrhuji více stánků PNS, popřípadě stánek TEMPO s dalšími potřebami
- c) restaurace, zábavný podnik, kulturní zařízení
- d) záchytnou stanici a místní oddělení VB
- e) stánek s prodejnou čerstvého pečiva z pekárny
- f) přístřešky na kontejnery
- g) bazén nebo koupaliště
- h) teplofikaci rodinných domků a okolní zástavby sídliště
- i) parkoviště u prodejny Jiskra - např. parkovací zálivek na ulici Horské v místě škvárového násypu
- j) zimní stadion
- k) cukrárna

Jednotlivé náměty budou postupně projednány se zástupci MěNV Trutnov a zainteresovanými organizacemi. O těchto jednáních budou podány rovněž tak informace.

Organizátor ankety děkuje touto cestou za pomoc při zajišťování ankety pracovníkům prodejny Jiskra.

Za stavební sekci OF
ing. Jan Chaloupský

ŠKODA TANKU II.

Pro variantu C, tedy zavázat hlaveň tanku před ONV v Trutnově na uzel, postavit k němu sochu družně střílejícího vojáka a na postavec doplnit letopočty 1968 a 1989 se do 30. března vyslovilo zatím (spolu se mnou a mou ženou) devět občanů. To je málo, přátelé, málo. Takhle tank na jeho postu neobhájíme.

Dostal jsem i vyjádření, kterému plně nerozumím. Dovolují si je doslovně přetisknout v naději, že vás, čtenáře, napadne, jak to autor myslel. Nejlépe by bylo, kdyby mi svá slova vysvětlil sám. Cituji:

"Pane, dovolte abych reagoval na Váš příspěvek do plátku OF. Děkuji Vám za prožití chvíle. Už jsem se tak dlouho od srdce nezasmál, ale aby jste nebyl na omylu. Právo - pisné chyby neděláte, úpravu slohu také nemáte špatnou, ve škole jste asi moc nechyběl. Jenom bych Vás chtěl(a) upozornit, až příště budete zas o něčem psát ověřte si pravdu, Zda tank, který tak nabízíte je opravdu tím čím je. Předejdete tak Svému ztrapnění. S pozdravem přítel "Žehu".

-vfk-

